

emcdda.europa.eu

РЕЗЮМЕ — ИЗБРАНА ТЕМА:

Тенденции в инжекционната употреба на наркотици в Европа

Европейски център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите

Ембарго: 00,00 ч. ЦЕВ — 24.06.2010 г.

Въведение

В настоящият „Избрана тема“ е разгледана текущата ситуация по отношение на инжекционната употреба на наркотици в Европа. Като цяло докладът е посветен на два въпроса: Какво е разпространението и какви са тенденциите в инжекционната употреба на наркотици в днешна Европа? Как европейските държави се опитват да предотвратят или намалят този вид употреба на наркотици и вредите, свързани с нея?

Анализирани са данни от различни източници, за да се направи оценка на разпространението и тенденциите в инжекционната употреба на наркотици в Европа. Най-новите данни показват, че инжекционната употреба на наркотици остава стабилна или намалява в повечето европейски държави. Сега мерки като опиятната заместваща терапия и програмите за игли и спринцовки, които имат за цел да намалят вредите от инжекционната употреба на наркотици, достигат до много от нуждаещите се.

Оценки за разпространението

- Националните оценки, налични за 14 държави, варират в границите на по-малко от едно до 15 инжекционно употребяващи наркотици лица на хиляда души от населението на възраст между 15 и 64 години, което предполага значителни различия при разпространението в различните страни.
- За дванадесетте държави-членки на ЕС с оценки за разпространението средно претеглената стойност е около 2,5 инжекционно употребяващи наркотици лица на хиляда души от населението на възраст между 15 и 64 години. Екстраполирана към целия Европейски съюз, тази стойност съответства на три четвърти милиона до един милион лица, активно употребяващи наркотици инжекционно.
- Пет държави бяха в състояние да предоставят данни за оценка на тенденциите при разпространението на инжекционната употреба на наркотици между 2002 г. и 2007 г. Въпреки че може да се отбележи спад в три от тези страни, само в **Обединеното кралство** промяната е статистически значима.

Употребяващи наркотици лица, които постъпват на лечение

- Двадесет и шест европейски държави предоставиха данни за употребяващите наркотици лица, постъпили в центрове за лечение през 2007 г. Данните за постъпилите на лечение лица не могат да бъдат считани за представителни по отношение на лекуваното население като цяло.
- Една трета (33 %) от всички постъпили на лечение през 2007 г. наркомани посочват инжектирането на наркотици като обичайния начин за приемане на основния, употребяван от тях наркотик. Процентът на използващите наркотици, които „обикновено инжектират“ основния си наркотик, варира в границите на по-малко от 2 % в **Нидерландия** до 93 % в **Литва**.
- Около една четвърт от постъпилите на лечение посочват, че в миналото са употребявали инжекционно наркотици, но понастоящем не го правят. Следователно около 60 % от постъпилите на лечение за наркотична зависимост в момента употребяват инжекционно или са употребявали инжекционно наркотици в миналото.

BG — Ембарго: 00,00 ч. ЦЕВ — 24.06.2010 г.

- Инжекционната употреба на наркотици в Европа е свързана най-вече с употребата на опиати. Средно 45 % от постъпващите на лечение за употреба на опиати като основен наркотик посочват, че обикновено инжектират наркотика. От употребяващите кокаин като основен наркотик 8 % посочват, че обикновено инжектират наркотика. В държавите, в които употребяващите амфетамини представляват най-голямата група наркозависими, между 41 % и 83 % от употребяващите амфетамин като основен наркотик (**Финландия, Швеция**) или метамфетамин (**Чешката република, Словакия**) съобщават, че обикновено инжектират наркотика.
- Между 2002 г. и 2007 г. делът на посочващите, че инжектират основния си наркотик сред лицата, постъпващи за първи път на лечение за наркотична зависимост от опиати, кокаин или амфетамини, е намалял в повечето страни.
- Данните за постъпилите за първи път на лечение между 2002 г. и 2007 г. показват тенденция на спад в инжекционната употреба на наркотици сред употребяващите кокаин като основен наркотик и стабилна тенденция сред употребяващите амфетамин.

Инжекционна употреба на наркотици в местата за лишаване от свобода

- В зависимост от държавата между 6 % и 38 % от затворниците съобщават, че някога са инжектирали наркотици. Инжекционна употреба по време на престой в затвора варира в отчетите между 1% и 31% за лишените от свобода лица.

Данни за инфекциозни заболявания

- Изследванията на инжекционно употребяващите наркотици лица за инфекциозни заболявания разкриват висок дял на инжекционната употреба от по-малко от две години в някои държави, което предполага по-високи нива на скорошно започване, и висок дял на инжекционно употребяващите наркотици под 25-годишна възраст в няколко държави.
- В държавите-членки на ЕС процентът на отчетените новодиагностицирани случаи на заразяване с ХИВ вируса сред инжекционно употребяващите наркотици обикновено е на стабилно и ниско ниво или отбелязва спад.
- В съседните на Европейския съюз държави нарастващият процент на отчетени случаи на ХИВ инфекции, дължащи се на инжекционната употреба на наркотици, показва високи нива на съществуващо предаване на вируса.

Тенденции при смъртните случаи, предизвикани от употребата на наркотици в Европа

- Тъй като инжектирането с хероин е свързано с много от смъртните случаи, причинени от свръхдоза, данните за смъртните случаи, предизвикани от употребата на наркотици, позволяват да се направят изводи за разпространението и тенденциите в инжекционната употреба на наркотици.
- Данните за 2007 г. показват устойчива тенденция при броя на смъртните случаи, предизвикани от употребата на наркотици, в пет от 18 държави-членки на ЕС и тенденция на нарастване в 13 от тези държави.
- Възрастовият профил на смъртните случаи, предизвикани от употребата на наркотици, показва, че броят на младите хора, употребяващи хероин, се стабилизира или дори намалява в повечето страни. В редица държави обаче данните свидетелстват за продължаващо „зарибяване” на млади наркомани, особено на инжекционно употребяващи хероин.

Интервенции, насочени срещу инжекционната употреба на наркотици

- В европейските държави мерките в отговор на инжекционната употреба на наркотици и последиците от нея са съсредоточени върху лечението на наркотичната зависимост; по-специално върху опиятната заместваща терапия, която представлява най-ефективната интервенция за ограничаване на инжектирането.

- През 2007 г. приблизително 650 000 пациенти в Европейския съюз са били на заместваща терапия, което се равнява на около 40 % от установения общ брой на проблемно употребяващите опиати. Броят на обхванатите от заместваща терапия през 2007 г. показва повече от трикратно увеличение от 1995 г. насам.
- Данни от десет държави сочат значителни различия в процента на проблемно употребяващите опиати лица, които могат да получат достъп до опиатна заместваща терапия: от 5 % в **Кипър** до над 50 % в **Германия**.
- Програмите за обмен на игли и спринцовки, които имат за цел да намалят риска от инфекциозни заболявания, свързани със споделянето на принадлежности за инжектиране, се прилагат във всички държави-членки на ЕС, Хърватия и Норвегия и са достъпни във висока степен в повечето държави.
- Между 2003 г. и 2007 г. общият брой на раздадените спринцовки в 14-те държави, които бяха в състояние да предоставят данни, се е увеличил с 33 %.
- Оценката е, че в специализираните пунктове за предоставяне на спринцовки на територията на Европейския съюз — като не се включват продажбите в аптеките — средно за година раздават около 50 спринцовки на инжекционно употребяващо наркотици лице.